

EMPAR MOLINER

SEANSA ŠMINKANJA

*Posvećeno Pilar, Auereji, Joani, Nuriji i ostalima, koji nisu
poput glavne junakinje ove priče*

Književni nobelovac Sigmund Grossman pristao je sudjelovati u jutarnjoj mozaičnoj emisiji na javnoj televiziji, kad je već u Barceloni kako bi primio nagradu Židovski spomen, kojom se odaje priznanje osobama koje šire glas o nacističkim grozotama. Čovjek razumije katalonski i govori ga prilično dobro, jer se njegova druga supruga - prva je umrla u logoru Birkenau - rodila u Tarragoni, premda je dobar dio života provela u Varšavi. Dakle, neće mu trebati simultani prevoditelj.

Kad završi intervju, a uvjerali su ga da neće biti predug, otići će u hotel kako bi ponovio govor za preuzimanje nagrade i malo odspavao (brzo se umara, u godinama je). Nakon priznanja, mora na večeru s predsjednikom Vlade Katalonije te s izdavačem (koji drži autorska prava za cijeli Grossmanov opus jer mu je objavio Uspavanku u logoru smrti prije nego što je ovaj osvojio Nobelovu nagradu, kada

se ovdje još nije znalo za njega). Sutra ujutro sjest će na avion za Belgiju, gdje započinje europsku turneju.

Hostesa ga pod ruku vodi do prostorije za šminkanje, tamo mu pokaže gdje da sjedne te kaže da će mu u međuvremenu pričuvati štap, ako želi. Odmah zatim, vizažistica ga odmjeri okom profesionalke te kaže da će samo staviti malo podloge na lice i prekriti sjaj kože na tjemenu i rukama. Već pokriva ovratnik njegove košulje dvama papirnatim ubrusima, da se ne zaprlja. Prihvaća se posla.

„Je li vam udobno?“ upita ga.

„Da, hvala.“

Djevojka istiskuje smeđu boju iz tube na trokutastu spužvicu. Zatim mu je nanosi na lice.

„A o čemu ćete vi pričati?“ pita dok ga šminka.

„Oprostite?“

Nobelovac je nije razumio. Ponekad, ako sugovornik prebrzo govori i on mu ne može vidjeti usne, ne razumije baš sve. Osim toga, nagluh je na desno uho.

„Pa o čemu ćete pričati“, kistom je pokazala prema stropu, nalažući mu da pogleda uvis (želi mu prekriti podočnjake). „O čemu ćete govoriti u emisiji?“

„Ah! O jednoj knjizi koju sam napisao, pretpostavljam...“ skromno se nasmiješio. Sada mu visažistica pokazuje u pod, da pogleda prema dolje (želi mu prijeći kistom preko kapaka). On ne primjećuje.

„Pogledajte u pod...“ zvuči poput melodije. Sigmund Grossman to zna jer je prije svirao violinu.

„A o čemu je knjiga?“

Književni nobelovac se ponovno nasmiješi. Sadržaj knjige Ledeni sopor Ausdmitsza, posljednje koju je objavio, nije baš lako objasniti. U studiju će, kada ga budu pitali, možda reći kako je to priča o njegovu životu u koncentracijskom logoru. I da je također promišljanje zla.

„To je roman“, naposljetku odgovori.

„Ah! Baš dobro što će vas intervjuirati, zar ne?“ kaže vizažistica. „To će se jako odraziti na prodaju. Ova emisija ima

veliku gledanost. Puno ljudi je prati. A sada, nemojte govoriti.“ Umoči mali kist u posudicu punu sjajne i prozirne smjese te je nanese na njegove usne.

„Sada možete govoriti. O čemu ste ono pričali?“

Ali čovjek se samo nasmiješi i odmahne rukom.

„1 to je prva knjiga koju ste napisali?“

„Ne... Već sam ih napisao nekoliko.“

„Stvarno?“ čini se da je veoma zadovoljna. „Baš dobro, zar ne?“

„Da.“

„I koliko ste ih napisali?“

Kako ne bi morao odgovoriti, Sigmund Grossman pravi se da se ne sjeća. Nasmiješi se, i u tom trenutku na bradi mu se ocrta mnoštvo bora, kao na jakovljevoj kapici.

„Oh... Nemaam pojma...“ Vidi se da nije izvorni govornik katalonskog jer se previše ispravlja dok govori.

„Ne sjećate se? To znači da ih je puno. Više od četiri?“ „Da, da. Malo više.“

Napisao je dvanaest romana i knjigu poezije: Dogovoreni genocid.

„Ma dajte! Više od četiri! Ali onda se već može reći da ste profesionalac.“ Žena ima djetinji glas. „1 kako se zovete?“ „Eh... Sigmund.“

„Sigmund, Sigmund... Ali Sigmund i kako još?“

„Sigmund Grossman.“

„Hmm... Nije mi poznato“, odmahuje glavom. „Za svaki slučaj, poslije ću si zapisati. Nije mi poznato. Ali ja i imena... Recite mi naslove svojih djela. Sve su romani?“

„Da.“

Književni nobelovac odgovori potvrdno da ne bi morao detaljnije objašnjavati.

„1 dobri su?“

Njegov je izraz lica neodređen.

„Recite mi naslove da vidim jesu li mi poznati. Ja puno čitam. Obožavam čitati. Ali radi se o tome da nemam vremena.“

„Ah, to je lijepo. I što čitate?“ čovjek je upita ne bi li promijenio temu.

„Jo! Sve! Upravo sam skinula jednu o osobnom razvoju, u pdf-u.“

„Ah...“

„Imam je ovdje, u pretincu. Ne sjećam se baš točno naslova. Ja i naslovi...“

Odlazi do pretinca i vraća se s uvezanim papirima:

„Evo je. To je ta. Ne zovi ga više. Znate ju?“

„Ne. Ne, ne.“

„Jako je dobra. Napisala ju je djevojka koja ima rubriku u emisiji, seksologinja.“

»Ah.“

„Ma da. Baš je praktična. Oslobađa te emocionalne ovisnosti o bivšem partneru.“

„Aha...“

„Hajde, recite mi naslov neke svoje knjige, da je skinem. Kad završim s ovom.“

„Već ću vam je poslati, ne brinite se.“

„Ah kad ne znate moje ime! Sad ću vam zapisati. Laura Piriš, tako se zovem. Poslije, poslije ću vam zapisati.“

„Da, hvala.“

Žena mu kistom nanese rumenilo na obraze:

„A o čemu je ta koju ćete mi poslati?“

„O holokaustu...“

„Meni se, najviše od svega, sviđaju one koje imaju dobar zaplet. Je li to nešto sa zapletom?“

Čovjek napravi bolnu grimasu koja može značiti i da i ne.

„Sada ću vam malo namazati ruke...“ upozorava djevojka. „Možete li malo zasukati rukave, da vam ne zaprljam manšete?“

„Ah! Da, da.“

Čovjek želi poslušati, ali ruke mu podrhtavaju. Ona mu, dakle, pomogne. Ali zastane, u čudu.

„Čovječe!“ uperi pogled u njegovu lijevu podlakticu. „Ali vi imate tetovažu... Kako moderno!“

On pokuša spustiti rukav, odjednom mu je jako nelagodno. Stegne mu se grlo.

„Što je to? Što predstavlja?“

„To je... broj ...“ promrmlja jedva čujnim glasom.

„Broj. I to koliki... Kako originalno...! Ja imam bubamaru, ali ovdje“, i spusti naramenicu grudnjaka da bi je on mogao vidjeti.

„Jako je lijepa...“

„Sviđa mi se kad tetovaže nisu jako velike. Kao ova, kakvu vi imate, koja izgleda tako elegantno. I da se primijete i ne primijete. Tko vam ju je napravio? Tako mi se sviđa...!“